

...-I ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. .../2010/9. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A ...-i Ítéltábla a felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Dr. Léka Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: Dr. Léka Andor ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen készfizető kezességvállalás iránt indított perében, a ...-Bíróság 2010. május 17. napján kelt, 1. G.../2009/20. számú ítélete ellen az alperes részéről 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2011. március 01. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezését nem érinti, fellebbezett részét pedig megváltoztatja, az alperest terhelő marasztalás összegét 6 716 952 (Hatmillió-hétszázötvenhatezer-kilencszázötvenkettő) Ft-ra, valamint annak 27 047 (Huszonhétézer-negyvenhét) Ft összegű lejárt kamatára, az alperes által a felperesnek megfizetendő elsőfokú perköltség összegét 384 000 (Háromszáznyolcvannégyezer) Ft-ra leszállítja.

Az alperesnek a vele egyetemleges helytállásra kötelezett R.I-nal való helytállási kötelezettségét a költségek vonatkozásában 192 000 (Egyszázkilencvenkettőezer) Ft-ra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy felhívásra, az abban foglaltak szerint fizessen meg az államnak 96 000 (Kilencvenhatezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Megállapítja, hogy 384 000 (Háromszáznyolcvannégyezer) Ft feljegyzett illeték az állam terhén marad.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50 000 (Ötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes kereseti követelésével egyezően kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 8 000 000 Ft-ot, és ezen összeg 2008. október 1. napjától a kifizetés napjáig járó 3 havi BUBOR +4 % + 6 % mértékű késedelmi kamatát, 1 309 453 Ft lejárt késedelmi kamatot, továbbá 480 000 Ft perköltséget.

Megállapította, hogy az alperes a tőke, a késedelmi kamatok és 240 000 Ft költség erejéig a felperessel szemben R.I-nal egyetemlegesen köteles helytállni, akit a ... Megyei Bíróság a Gpk. .../2008. számú fizetési meghagyással kötelezett ezen összeg megfizetésére.

Az ítélet indokolásában megállapított tényállás szerint a felperes 2007. március 26-án Széchenyi Kártya hitelszerződést kötött a perben nem álló D.L. Kft-vel, amely szerint a felperes 2008. március 25-ei lejáratnál 8 000 000 Ft összegű hitelkeretet biztosított a Kft. részére.

A szerződés 2.1. pontja szerint a szerződés hatálybalépésének feltétele a bank, és a H. Zrt. között létrejövő készfizető kezességvállalási szerződés hatálybalépése, illetve a magánszemély részéről készfizető kezességvállalási szerződés aláírása.

A szerződés 3.2. pontjában a kölcsön kamatlábát negyedévente változó, a naptári negyedév első banki munkanapját megelőző második banki munkanapon jegyzett, a Reuters BUBOR oldalán megjelenő 3 havi bankközi irányadó kamatláb + évi 4 %-a.

A szerződés 5.1. pontja szerint a szerződés biztosítéka volt a bank és a H. Zrt. között létrejövő készfizető kezességvállalási szerződés, illetve a szerződés 2. és 3. mellékletét képező magánszemélyek készfizető kezességvállalása.

Ugyancsak 2007. március 26. napján a felperes készfizető kezességvállalási szerződést kötött az alperessel, amely szerint az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy amennyiben az adós az alapszerződésből eredő tartozását esedékességgel bármely ok miatt részben vagy egészben nem fizeti meg, az esedékes tartozást a bank hozzá intézett első felszólítására haladéktalanul megfizeti, és tudomásul veszi azt, hogy a készfizető kezesség természetéből adódóan nem kérheti, hogy a bank a követelését először az adóstól hajtsa be.

Az alperes 2007. március 28. napján írta alá a Széchenyi Kártya Konstruksióban való részvételhez kapcsolódó nyilatkozatot, amely szerint, ha a H. Rt. készfizető kezesként teljesít a felperesi banknak, az alperes által vállalt készfizető kezesség a H. Rt. követelésének a biztosítékát is képezi függetlenül attól, hogy a készfizető kezességvállalásra a hitelszerződés megkötésekor, a H. Rt. készfizető kezességvállalását megelőzően, vagy a hitelszerződés futamideje alatt, a H. Rt. készfizető kezességvállalását követően került sor.

Az alperes azt is tudomásul vette, hogy a készfizető kezesként történő teljesítése esetén a H.Rt-vel szemben megtérítési igény nem illeti meg őt.

A H. Rt. 2007. május 17-én vállalt készfizető kezességet a hitelszerződés alapján a D.L. Kft-t terhelő tartozás 80 %-ának a megfizetéséért.

A felperes 8 000 000 Ft összegű kölcsönt folyósított a hitelszerződés alapján a D.L. Kft-nek, amelynek 2008. október 1. napjáig 1 306 453 Ft összegű késedelmi kamata vált esedékessé.

A D.L. Kft. felszámolását a ... Megyei Bíróság a 4. Fpk. 09-07-.../6. számú végzésével rendelte el, a felszámolás kezdő időpontja 2007. szeptember 20. napja. A felperes a hitelezői igényét bejelentette a felszámolási eljárásban, a felszámoló pedig azt visszaigazolta.

A felperes 2007. október 30-án szólította fel az alperest 8 000 000 Ft tőke, és a 2007. szeptember 20. napjáig esedékessé vált 421 837 Ft késedelmi kamat megfizetésére. A felszólítást az alperes 2007. október 31. napján személyesen átvette.

A felperes 2008. október 1. napján a 8 000 000 Ft hitel és a felszólítás időpontjáig esedékessé vált 1 309 453 Ft késedelmi kamat megfizetésére ismételten felszólította az alperest, ez utóbbi felszólítást az alperes 2008. október 6. napján személyesen átvette.

A felperes 2008. december 4-én fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő a ... Megyei Bíróságon, amelyben 8 000 000 Ft és ezen összeg után 2008. október 1. napjától a kifizetés napjáig járó 3 havi BUBOR + 4 % és további 6 % késedelmi kamatnak, valamint a 2008. október 1. napjáig lejárt, 1 309 453 Ft késedelmi kamatnak, továbbá 240 000 Ft költségnek a megfizetésére kérte egyetemlegesen kötelezni a jelen per alperesét, és R.I. II. r. kötelezettet.

A fizetési meghagyással szemben a II. r. kötelezett a törvényes határidőn belül nem terjesztett elő ellentmondást, ezért a fizetési meghagyás vele szemben jogerőre emelkedett.

Az I. r. kötelezett ellentmondása folytán perré alakult eljárásban az alperes arra hivatkozott, hogy az ő készfizető kezességvállalását a H. Zrt. nem fogadta el, ezért a készfizető kezessége nem jött létre, így nem tartozik a felperesnek.

A perré alakult eljárásban a felperes a keresetét a fizetési meghagyásban foglaltakkal egyezően fenntartotta.

Előadta, hogy a H. Zrt. kezességvállalását a felperes nem vette igénybe, de a kezesek a kezesség készfizető jellegére figyelemmel ezt nem is igényelhetik.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Elsőként arra hivatkozott, hogy a hitelszerződés hatálybalépésének feltétele volt az alperes készfizető kezességvállalása a H. Zrt. felé, amelyre azonban nem került sor, így a szerződés nem lépett hatályba.

Másodlagosan arra hivatkozott, hogy tévedésben volt a szerződés hatálybalépését illetően, mivel őt úgy tájékoztatták, hogy a H. Zrt. felé is kötelezettséget kell vállalnia ahhoz, hogy a szerződés hatályba lépjen.

Álláspontja szerint ezt támasztja alá a 2007. március 28-án aláírt kiegészítő nyilatkozata is, amely megítélése szerint a jó erkölcsbe is ütközik.

Egyébként semmis a kezességvállalása, mivel a felperes és a H. Zrt. között létrejött együttműködési megállapodás 1.1. pontja, illetve a 3. számú mellékletét képező rövidített termékleírás 7/A. pontja szerint magánszemély egyszerre a Konstrukcióhoz tartozó egy hitelhez vállalhat készfizető kezességet, ez a feltétel pedig az alperes esetében nem valósult meg. Az alperesnek ugyanis egy takarékszövetkezet felé is volt készfizető kezességvállalása. Mivel a kezességvállalási szerződése jogszabályba ütközik, ezért az semmis.

Végül arra hivatkozott, hogy a szerződés azért is jó erkölcsbe ütközik, mert az adós fizetett a garancia vállalásáért, de a hitelező lehetővé tette, hogy a H. Zrt. mégse feleljen annak ellenére, hogy a 1,5 %-os díjat az adós megfizette.

Különös súllyal sérelmezte, hogy a hitelező a legfizetőképesebb készfizető kezestől nem szedi be a követelést.

A követelés összegét az alperes nem vitatta.

A felperes és a D.L. Kft. között létrejött hitelszerződés alapján nyújtott kölcsön összegét, illetve a kamattartozás mértékét az alperes nem vitatta, ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 163. § (2) bekezdése alapján tényként állapította meg, hogy a hitelszerződés alapján a felperes 8 000 000 Ft összegű kölcsönt nyújtott a D.L. Kft. részére, aki annak megfizetésére a Ptk. 522. § (1) bekezdése, és az 523. § (1) bekezdése alapján köteles.

A felperes által becsatolt cégkivonat adatai alapján azt is megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a D.L. Kft. 2007. szeptember 20. napjától felszámolás alatt áll, ezért a Cstv. 35. § (1) bekezdése szerint ettől az időponttól kezdve a gazdálkodó szervezet valamennyi tartozása lejárttá válik.

A felperes által becsatolt készfizető kezességvállalási szerződés alapján megállapította azt is, hogy az alperes a hitelszerződés alapján a D.L. Kft-t terhelő kötelezettségek teljesítéséért készfizető kezességet vállalt, ezért a Ptk. 272. § (1) bekezdése, illetve a 274. § (2) bekezdés a.) pontja alapján köteles a felperessel szemben helytállni.

A hitelszerződés 2.1. pontjában, valamint a szerződés 5.1. pontjában írtakat értelmezve az elsőfokú bíróság alaptalannak találta az alperesnek a hitelszerződés hatályával kapcsolatos elsődleges védekezését, mivel a szerződéses rendelkezések egyértelműek voltak atekintetben, hogy a hitelszerződés hatálybalépéséhez a két magánszemélynek a bankkal szembeni kezességvállalása, illetve a H. Zrt-nek a bankkal szembeni kezességvállalása volt szükséges. Ezt az értelmezést nem tette kétségessé az a körülmény sem, hogy a hitelszerződéssel azonos napon került sor a magánszemélyek készfizető kezességvállalási szerződésének az aláírására. Mivel a H. Zrt. kezességvállalása 2007. május 17. napján megtörtént, így a hitelszerződés hatályba lépett.

Az elsőfokú bíróság nem találta megalapozottnak az alperesnek a kezességvállalás hatályával kapcsolatos tévedésre történő hivatkozását sem. Az a körülmény, hogy az alperesnek a H. Zrt. felé is esetleg kezességet kell vállalnia, az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem minősülhet olyan, a Ptk. 210. § (1) bekezdésének megfelelő lényeges körülménynek, amely az alperes szerződéses akaratát befolyásolná. Ezért az erre a körülményre vonatkozó esetleges tévedés nem érintheti a kezességvállalási szerződés érvényességét.

Nem találta megállapíthatónak az elsőfokú bíróság a 2008. március 28-án kelt nyilatkozat jó erkölcsbe ütközését sem.

A Ptk. 275. §-a, 276. § (1) bekezdése, és a 338. § (1) bekezdése szerint ugyanis a mellékkötelezettek helytállási kötelezettsége a jogosulttal szemben egyetemleges, egymás közötti viszonyukban pedig a kötelezettség azt terheli, aki azt korábban elvállalta, ha pedig egyidejűleg vállaltak kötelezettséget és nem rendezték egymás között a helytállás mértékét, akkor a kötelezettség egymás között egyenlő arányban terheli őket.

Az alperesnek tehát abban az esetben is, ha nem írta volna alá a 2007. március 28-án kelt, sérelmezett nyilatkozatot, ugyanolyan helytállási kötelezettsége keletkezett volna a később kezességet vállaló H. Zrt. felé, mint a nyilatkozat aláírásával. Tekintve, hogy a jogszabály ugyanolyan tartalommal rendezi a mellékkötelezettek egymás közti jogviszonyát, mint a szerződési nyilatkozat, ezért annak jó erkölcsbe ütközése nem állapítható meg.

Nem állapította meg az elsőfokú bíróság az alperes kezességvállalásának a Ptk. 200. § (1) bekezdése szerinti semmisségét sem, mivel az alperes által hivatkozott rendelkezések a felperes és a H. Zrt. által kötött együttműködési megállapodásban, illetve az annak mellékletét képező rövidített termék-leírásban szerepeltek, nem pedig jogszabályban.

Mivel az alperes készfizető kezességet vállalt és a Ptk. 274. § (2) bekezdés a.) pontja, valamint a 275. §-a szerint a készfizető kezes nem követelheti, hogy a jogosult a követelést a másik készfizető kezessel szemben érvényesítse, ezért a szerződéses konstrukció jó erkölcsbe ütközését sem találta megállapíthatónak az elsőfokú bíróság. Kifejtette, hogy nem sérti az általános társadalmi értékítéletet az, miszerint a többségi állami tulajdonú garántőr kockázatvállalását csökkenti a magánszemélyek - általában az adós gazdálkodó szervezetek tulajdonosainak - elsődleges helytállási kötelezettsége.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az adós készfizető kezesként köteles a felperessel szemben helytállni, és ezen kötelezettsége - a jelen peres eljárásban kiegészített 240 000 Ft további illeték kivételével - egyetemleges R.I-nal, aki a Gpk. .../2008. számú fizetési meghagyás alapján köteles a felperes részére teljesíteni.

A peresztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes által lerótt 480 000 Ft eljárási illetékből álló perköltség megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, és a felperes kötelezését az első- és másodfokú eljárással felmerült költségei viselésére.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, és mivel téves jogi következtetéseken alapul, ezért jogszabálysértő is.

Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a perbeli hitelszerződés 2.1. pontjában foglalt feltétel nem vonatkozhat a felperes és az alperes között létrejött készfizető kezesi szerződésre. A hitelszerződés feltételeként az alperesnek a H. Zrt.-vel kellett volna kezességvállaló szerződést kötnie, mivel a H. Zrt. csak ezt követően vállalta a készfizető kezességet. Eszerint az alperesnek kettő készfizető kezességet kellett volna vállalnia. Mivel az alperes és a H. Zrt. között nem jött létre a készfizető kezességvállalás, így nem valósult meg a hitelszerződés 2.1. pont (2) bekezdése, ezért a Ptk. 228. § (1) bekezdése szerint maga a hitelszerződés sem hatályosult a felperes és az alperes viszonyában, tehát a hitelszerződéshez kapcsoló készfizető kezesi szerződés hatálya sem állt be. Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában ezért megalapozatlanul állapította meg azt, hogy az alperes köteles a felperessel szembeni helytállásra.

Ezt az értelmezést támasztja alá az a tény is, hogy a felperes és az alperes között a hitelszerződés aláírásával egyidőben jött létre a kezességvállalási szerződés, ezért a hitelszerződés 2.1. pontjának (2) bekezdésében már nem kellett volna, mint feltételt előírni a készfizető kezességi szerződés létrejöttét.

Az alperes szerződéses akaratát igazolja az is, hogy az alperes a fizetési meghagyás elleni ellentmondásában is akként nyilatkozott, hogy „Az én készfizető kezességem nem jött létre, mert a hitelgarancia intézet engem nem fogadott el.”. Az alperes tehát abban a tudatban volt, hogy mivel a H. Zrt. felé nincs készfizető kezesi köteleme, ezért a felperes felé sem hatályos a kezességvállalása, illetve abban a tudatban írta alá a felperessel a készfizető kezesi szerződést, hogy az csak egy további feltétel, a H. Zrt. felé történő kezességvállalása létrejötté esetén fog hatályba lépni. Egyértelműen megállapítható tehát,

hogy az alperes a szerződés lényeges feltétele tekintetében tévedésben volt, ezért a felperes keresetét ezen az alapon el kellett volna utasítania az elsőfokú bíróságnak.

Ugyancsak a felperesi kereset elutasítására kellett volna okot adjon az a körülmény, hogy az alperes nem felelt meg az Együttműködési megállapodás 1.1. pontjában, illetve a Megállapodás 3. számú mellékletét képező Rövidített termékleírás 7.a. pontjában írt feltételeknek, mivel 2007. március 14-én már készfizető kezességet vállalt egy másik Széchenyi Kártya hitelhez is. Mivel az alperes a szerződéses feltételek hiányában nem lehetett keze a jogügyletnek, ezért vele szemben jogszerűen nem érvényesíthető a követelés. Ezt támasztja alá az a körülmény is, hogy a hitelszerződés hatálybalépése kizárólag azért következhetett be, mert az Együttműködési megállapodásban írt feltételek Radácsi István vonatkozásában megvalósultak, így nem volt akadálya annak, hogy a H. Zrt. kezességet vállaljon az ügylet mögött.

Az elsőfokú bíróság tehát ítélete indokolásában tévesen állapította meg azt, hogy az Együttműködési megállapodásban, illetve a Rövidített termékleírásban foglalt rendelkezések megszegése nem érinti a magánszemély kezes és a bank közötti szerződéses jogviszonyt.

A felperes a 2009. november 11. napján kelt beadványában maga is elismerte, hogy a Megállapodás 1.1. pontjában foglalt rendelkezések tulajdonképpen a H. Zrt. kezességvállalásának a feltételeként értelmezendők. Ezt igazolja az is, hogy a felperesnek és a H. Zrt.-nek 2007. május 17. napján azért kellett ismételten a Széchenyi Kártya hitelhez kapcsolódó készfizető kezességvállalási szerződést kötni, mert a 2007. április 17-én megkötött megállapodás nem hatályosult amiatt, hogy sem Radácsi István, sem N.J. alperes nem felelt meg a magánszemély készfizető kezesekkel szemben támasztott követelményeknek. Miután R.I. 2007. május 16. napján már megfelelt a Széchenyi Kártya konstrukció által a kezesre előírt követelményeknek, ezért a H. Zrt. 2007. május 17. napján készfizető kezességet vállalt D.L. Kft. Széchenyi Kártya hitele mögött.

A hitelszerződés hatálybalépése tehát kizárólag azért következhetett be, mert R.I. személyében minden feltétel megvalósult.

Az Együttműködési megállapodás helyes értelmezésével tehát azt lehet megállapítani, hogy a megfelelő biztosítékok megvalósulásának hiányában a H. Zrt. nem is vállalt az ügylet mögött kezességet, így magának a hitelszerződésnek a hatálybalépése sem következik be.

Az Együttműködési megállapodásban és a Rövidített termékleírásban foglalt rendelkezések megszegése alapján érintette a felperes és az alperes közötti jogviszonyt, ezen feltételek hiányában a készfizető kezességvállalási szerződés - a kizáró ok fennállta miatt - hatályosan létre sem jöhetett.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság bár az ítéletében rögzítette azt, hogy a H. Zrt. kezességvállalása visszterhesen történt, azt azonban elmulasztotta megindokolni, hogy az ellenérték fejében történő kockázatviselés miért nem élvez elsőbbséget az egyéb kezességvállaláshoz képest.

Az alperes fenntartotta azt az álláspontját, hogy épp ez okból állapítható meg a szerződés jó erkölcsbe ütközése, mivel az adós társaság ugyan fizetett a garanciavállalásért, de a szerződéses rendszerével a felperes lehetővé tette azt, hogy a másik pénzügyet, a H. Zrt. mégse feleljen, annak ellenére, hogy annak a kockázati díját beszedte. Az egyoldalú szerződéses rendszer kialakításával a felperesi bank lehetőséget teremtett magának arra, hogy a készfizető kezesek kijátszásával, a díjat ugyan beszedje a H. Zrt. javára, de a

készfizető kezesi helytállást csak az alperesektől igényelje, a H. Zrt. kezesi felelősségének igénybevétele teljes mellőzésével.

Álláspontja szerint éppen az ütközik a jó erkölcsbe, hogy az ellenérték fejében vállalt kötelezettséget nem kell érvényesíteni, hanem a jogosult az ingyenesen kötelezettséget vállaló kezes ellen fordulhat, mivel tudja, hogy a H. Zrt. felé nincs az alpereseknek kezességvállalása.

Igaz ugyan, hogy a magánszféra ügyleteiben az állam esetleges szerepvállalása kizárólag mellérendeltségi viszonyban jelenhet meg, azonban a tulajdoni jogviszonyokat egyenlőnek kell tekinteni. Ezért a többségi állami tulajdonra való hivatkozás nem lehet indoka annak, hogy a szerződés jó erkölcsbe ütközése nem állapítható meg.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, és egyben bejelentette a kereseti követelésének leszállítását a 2010. július 16-ai állapotnak megfelelően 6 716 952 Ft tőke, valamint 27 047 Ft kamatösszegre.

Ellenkérelmében előadta, hogy a Széchenyi Kártya mikro-, kis- és középvállalkozások részére kialakított, kedvezményes kamatozású, állami támogatásban részesített hitelkonstrukció. Standard termék, amelyre vonatkozó igénybevételi, illetve folyósítási feltételeket nem a felperes határozza meg egyénileg, az a konstrukció keretében került a G. Zrt. által meghatározásra.

A konstrukció előírása szerint a hitel biztosítékai többek között:

- gazdasági társaságoknál a többségi tulajdonos magánszemély készfizető kezessége,
- egyéni vállalkozónál bármely magyar magánszemély készfizető kezessége,
- a vállalkozás bankkal szemben fennálló hitelkeret és kamattartozás összegének 80 %-a erejéig a G.H. Zrt. - továbbiakban: G. Zrt. - készfizető kezességvállalása.

A G. Zrt. a szerződéses konstrukcióban, a kötelező kellékek megléte mellett nem tiltja meg, hogy ha a bank szükségét látja, további kezeseket vonjon be az ügylet mögé, még akkor is, ha esetleg a pluszként bevont kezesek nem felelnek meg a Széchenyi Kártya előírásoknak.

A G. Zrt. a készfizető kezességvállalásával nem a magánszemély kezes helyett vállalja a készfizető kezességet, hanem a gazdasági társaság helyett. Ezért téves alperesnek az a hivatkozása, miszerint a Széchenyi Kártya hitelszerződés csak akkor jöhetett volna létre, ha a G. Zrt. R.I. és alperes készfizető kezesekkel is kezességvállalási szerződést köt. A G. Zrt. előírásai szerint a H. Zrt. kezességvállalásának az a feltétele, hogy a magánszemély kezes(ek) a bank felé vállaljanak készfizető kezességet. Ez a feltétel a R.I. és alperes magánszemélyekkel 2007. március 26. napján megkötött szerződés alapján megvalósult. Az alperes ezért a fellebbezésében tévesen kérte a felperes keresetének a Ptk. 228. § (1) bekezdésében írt feltétel bekövetkezésének hiánya miatti elutasítását.

Előadta, hogy a H. Zrt. első kezesi szerződése 2007. április 17. napján kelt, amelynek felülvizsgálata során azonban kiderült, hogy a magánszemély kezesek nem feleltek meg teljes mértékben a Széchenyi Kártya hitelkonstrukciós feltételeknek.

Megjegyezte, hogy az alperes tévedésbe ejtette és tartotta a bankot, amikor 2007. március 26. napján aláírta a készfizető kezességvállalási szerződést, illetve amikor 2007. március 28. napján a Széchenyi Kártya konstrukcióban való részvételhez szükséges dokumentumon aláírásával arról nyilatkozott, hogy a G. Zrt. üzletszabályzatában megjelölt, a Széchenyi Kártya konstrukció keretében történő készfizető kezességvállalást kizáró okok vele szemben nem állnak fenn. Mivel a D.L. Kft-nek szüksége volt a Széchenyi Kártya

hitelkeretre, R.I. kezes biztosította a Széchenyi Kártya konstrukció által megkívánt feltételek megvalósulását. Ezért 2007. május 17-én nem volt akadálya annak, hogy a H. Zrt. kezességet vállaljon a D.L. Kft. Széchenyi Kártya hitele mögött.

Az alperes, akit a bank további biztosítékként vont az ügylet mögé, szerződéskötési akaratát aláírásával igazolva, a Ptk. 272. §-a szerint érvényesen létrejött szerződés keretei között vállalt készfizető kezességet a felperes felé.

Az alperes nem lehetett tévedésben lényeges körülmények tekintetében, mivel két különböző okirat aláírásával is vállalta, hogy az adósnak a hitelszerződésből származó valamennyi tartozása erejéig vállal készfizető kezességet.

Hivatkozott arra is, hogy bár a felperes nem sortartó kezesi szerződést kötött a kötelezettekkel, ennek ellenére a jó erkölcs szabályait betartva, elsősorban az adós D.L. Kft.-vel szemben próbálta meg a követelését érvényesíteni. Hitelezői igényét a felszámolási eljárásba bejelentette, majd miután a követelése nem térült meg, ekkor fordult a többi kötelezett felé.

Hivatkozott több jogerős bírósági ítéletre is, amelyek mind azt mondták ki, hogy a készfizető kezesség jogintézményének jellegéből fakadóan nincs mód arra, hogy a kezes arra hivatkozva zárkózzon el fizetési kötelezettsége teljesítésétől, hogy az rajta kívül más kezest is terhel.

Utalt arra is, hogy a H. Zrt. kezességének igénybevétele esetén a készfizető kezeseknek változatlan összegű tartozása állna fenn, mivel a hitelezők sorába beállna a H. Zrt. is a megtérített összeg erejéig.

Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy nem sérti az általános társadalmi értékitéletet az, ha a többségi állami tulajdonú garantőr kockázatvállalását csökkenti a magánszemélyek - általában az adós gazdálkodó szervezetek tulajdonosainak - elsődleges helytállási kötelezettsége.

A fellebbezési eljárásban arról tájékoztatta az ítéletábrát, hogy a felperes és a D.L. Kft. között 2007. március 26. napján létrejött 8 000 000 Ft összegű szerződés alapján fennálló követelésének a jogalapja nem változott, de időközben annak összege csökkent, mivel R.I. készfizető kezes 5 500 000 Ft összegben teljesített a felperes felé. Ebből a befizetésből a felperes kiegyenlítette a R.I.-nal szemben végrehajtási eljárást foganatosító A.L. önálló bírósági végrehajtó költségeit, illetve csökkentette a hitelből fennálló követelést. Erre tekintettel az alperessel szembeni követelése 2010. július 16-ai állapot szerint 6 716 952 Ft tőkéből és 27 047 Ft kamatból áll.

Az ítéletábra az alperes fellebbezését nem találta alkalmasnak arra, hogy az az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását eredményezze.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítást a perbeli jogvita elbírálásához szükséges körben lefolytatta, az okirati bizonyítékokat, nyilatkozatokat megfelelően értékelte, helyesen értelmezte a felek jogviszonyát keletkeztető szerződési nyilatkozatokat, szerződési kikötéseket. A perbeli jogvita eldöntéséhez szükséges mélységben feltárta és helyesen állapította meg a tényállást, abból helyes jogi következtetéseket vont le. Ítélete megalapozott és jogszerű, döntését megfelelő, minden lényeges és releváns körülményre kiterjedő indokolással látta el.

Az alperes a fellebbezésében semmilyen olyan új körülményt, bizonyítékot, illetve jogi érvet nem adott elő, amelyeket az elsőfokú bíróság nem vizsgált meg, és nem értékelt a jogvita elbírálásánál, és amelyekre ne tért volna ki ítélete indokolásában.

Az alperes a fellebbezésében is arra a téves kiindulóponton építette fel a védekezését, hogy a hitelszerződés 2.1. pontjában szereplő kikötés, miszerint a szerződés hatálybalépésének feltétele a magánszemély készfizető kezességvállalási szerződésének az aláírása, nem vonatkozhat a felperes és az alperes közötti készfizető kezesi szerződésre, hanem az a H. Zrt. és az alperes közötti készfizető kezességvállalási kötelekre utal. Ebből az értelmezésből arra a következtetésre jutott, hogy miután az alperes és a H. Zrt. között ilyen kezességvállalási szerződés nem jött létre, így a hitelszerződés sem hatályosult a felperes és az alperes jogviszonyában, és a készfizető kezesi szerződés hatálya sem állt be. Az ítélet tábla álláspontja szerint az alperes tévesen értelmezte a perbeli hitelszerződés és a hozzá kapcsolódó készfizető kezességvállalási szerződés feltételeit, és teljes egészében egyetért az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában írt magyarázattal, valamint a felperes fellebbezési ellenkérelmében előadott jogi érvekkel.

Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást az alperes tévedésre történt hivatkozása kérdésében is. A Ptk. 210. § (1) bekezdése szerint, aki a szerződés megkötésekor valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, a szerződési nyilatkozatát megtámadhatja, ha a tévedését a másik fél okozta, vagy felismerhette. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását e körben az ítélet tábla annyival egészíti ki, hogy lényeges tévedés miatt is csak akkor támadható meg a szerződés, ha azt a másik fél okozta, vagy ha nem is ő okozta, de kellő gondossággal felismerhette volna. Tévedés okozásáról pedig akkor lehet szó, ha a másik fél olyan magatartást tanúsít, amelyből a közfelfogás szerint arra a következtetésre lehet jutni, hogy a tévedés ebből keletkezett.

A jelen esetben nincs szó erről, hiszen az alperes egy kedvezményes kamatozású állami támogatásban részesített, részletesen leszállított és az alperes által megismert hitelkonstrukcióban vállalt - a hitel biztosítékai között - készfizető, és nem sortartó kezességet a felperes felé az adós tartozásaiért.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásából kiemelés érdemel az a helytálló megállapítás is, miszerint „abban az esetben, ha az alperes nem írta volna alá a sérelmezett nyilatkozatot, ugyanúgy helytállási kötelezettsége keletkezett volna a későbbi kezességet vállaló H. Zrt. felé, mint a nyilatkozat aláírásával. A jogszabály (Ptk. 275. §-a, 276. § (1) bekezdése, 338. § (1) bekezdése) ugyanis ugyanolyan tartalommal rendezi a mellékkötelezettek egymás közötti viszonyát, mint a nyilatkozat, ezért annak jó erkölcsbe ütközése sem állapítható meg.”

Az alperes hivatkozott a felperes és az alperes között létrejött készfizető kezességvállalási szerződés jó erkölcsbe ütközésére amiatt is, hogy az adós cég 1,5 %-os garanciadíjat fizetett meg a felperesnek a H. Zrt. kezességvállalásáért, ezért véleménye szerint az ellenérték fejében vállalt kockázatvállalás alapján a Zrt-nek kellett volna helytállnia.

Az ítélet tábla ezt a fellebbezési érvelést sem találta megalapozottnak, mivel a Ptk. 274. § (2) bekezdés a.) pontja szerint a kezes nem követelheti, hogy a jogosult a követelést először a kötelezettől hajtsa be (készfizető kezesség), ha a felek így állapodtak meg. A jelen esetben pedig az alperes készfizető kezességet vállalt.

Az alperes azt is felvetette, hogy a „bankok összejátszhatnak”. Az elsőfokú bíróság ezt a hivatkozását is megvizsgálta és megválaszolta indokolása 7. oldalának ötödik bekezdésében.

Az ítélet tábla úgy értékelte, hogy az elsőfokú bíróság helyesen és megalapozottan jutott arra a döntésre, hogy az alperes készfizető kezesként köteles helytállni a felperessel szemben az adós fennálló tartozásaiért.

A felperes ugyanakkor a fellebbezési ellenkérelmében bejelentette, hogy időközben a követelése összege csökkent, mivel a hitelügylet másik készfizető kezese teljesített a vele szemben fogatosított végrehajtási eljárásban. Erre tekintettel csökkentette a hitelből fennálló követelés összegét, és keresetét leszállította 6 716 952 Ft tőkére, és ennek 27 047 Ft kamatára. Ez a módosított kereseti kérelem az indoka annak, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét összecszerűségében meg kellett változtatni, ezért az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése szerint - az alperes fellebbezésével nem támadott, az alperes és R.I. egyetemleges helytállási kötelezettségét kimondó ítéleti rendelkezés kivételével - megváltoztatta, és az alperes fizetési kötelezettségét 6 716 952 Ft tőkére, valamint annak 27 047 Ft összegű lejárt kamatára leszállította.

A felperes módosított, leszállított keresetében a lejárt, tőkésített kamaton kívül késedelmi kamatigényt nem érvényesített, ezért erről az ítéletábla nem rendelkezett.

A felperes az eredeti kereseti kérelméhez képest kb. 80 %-ban lett pernyertes, ezért az ítéletábla ennek megfelelően módosította az alperes által a felperesnek megfizetendő elsőfokú perköltség összegét is, és azt 384 000 Ft-ra, míg azt a költségösszeget, amelynek megfizetéséért R.I.-nal egyetemlegesen felelős az alperes, 192 000 Ft-ra leszállította.

Az alperes a másodfokú eljárásban kisebb részben (kb. 20 %-ban) lett pernyertes. Az elsőfokú bíróság az 1.G.40.053/2009/17/I. számú végzésével az alperes részére illetékmentességre kiterjedő részleges költségmentességet engedélyezett, ezért a feljegyzett fellebbezési illeték részben történő megfizetésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, és a 15. § (1) bekezdése alapján a kisebb részben pervesztesnek minősülő felperest kötelezte, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint megállapította, hogy 384 000 Ft feljegyzett fellebbezési illeték az állam terhén marad.

A jogi képviselő nélkül eljáró felperesnek a másodfokú eljárásban igazolt költsége nem merült fel, ezért a kisebb részben pernyertes alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült, a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából álló, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja, (5)-(6) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése szerint 40 000 Ft + ÁFA = 50 000 Ft összegben meghatározott perköltsége megfizetésére a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte az ítéletábla.

Debrecen, 2011. március hó 01. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk bíró

A kiadmány hitelűl:

Kiadó